

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH

Geografi

Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran

Tingkatan 1

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH

Geografi

Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran

Tingkatan 1

Bahagian Pembangunan Kurikulum
Kementerian Pendidikan Malaysia

Mei 2015

Terbitan 2015

© Kementerian Pendidikan Malaysia

Hak Cipta Terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan mana-mana bahagian artikel, ilustrasi dan isi kandungan buku ini dalam apa jua bentuk dan dengan cara apa jua sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman atau cara lain sebelum mendapat kebenaran bertulis daripada Pengarah, Bahagian Pembangunan Kurikulum, Kementerian Pendidikan Malaysia, Aras 4-8, Blok E9, Parcel E, Kompleks Pentadbiran Kerajaan Persekutuan, 62604 Putrajaya.

KANDUNGAN

Rukun Negara.....	v
Falsafah Pendidikan Kebangsaan.....	vi
Kata Pengantar.....	vii
Pendahuluan.....	1
Matlamat.....	2
Objektif.....	2
Kerangka Kurikulum Standard Sekolah Menengah.....	3
Fokus.....	4
Kemahiran Abad Ke-21.....	7
Kemahiran Berfikir Aras Tinggi.....	9
Strategi Pengajaran dan Pembelajaran.....	10
Elemen Merentas Kurikulum.....	12
Pentaksiran.....	15
Organisasi Kandungan.....	17
Kemahiran Geografi.....	19
Geografi Fizikal.....	23
Geografi Manusia.....	26
Geografi Kawasan.....	28
Isu dan Pengurusan Alam Sekitar.....	30
Panduan Kerja Lapangan.....	35

RUKUN NEGARA

BAHAWASANYA Negara kita Malaysia mendukung cita-cita hendak:
Mencapai perpaduan yang lebih erat dalam kalangan seluruh masyarakatnya;
Memelihara satu cara hidup demokratik;
Mencipta satu masyarakat yang adil di mana kemakmuran negara akan dapat dinikmati bersama secara adil dan saksama;
Menjamin satu cara yang liberal terhadap tradisi-tradisi kebudayaannya yang kaya dan berbagai corak;
Membina satu masyarakat progresif yang akan menggunakan sains dan teknologi moden;

MAKA KAMI, rakyat Malaysia, berikrar akan menumpukan seluruh tenaga dan usaha kami untuk mencapai cita-cita tersebut berdasarkan prinsip-prinsip yang berikut:

**KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN
KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA
KELUHURAN PERLEMBAGAAN
KEDAULATAN UNDANG-UNDANG
KESOPANAN DAN KESUSILAN**

FALSAFAH PENDIDIKAN KEBANGSAAN

“Pendidikan di Malaysia adalah suatu usaha berterusan ke arah lebih memperkembangkan potensi individu secara menyeluruh dan bersepadu untuk melahirkan insan yang seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani, berdasarkan kepercayaan dan kepatuhan kepada Tuhan. Usaha ini adalah bertujuan untuk melahirkan warganegara Malaysia yang berilmu pengetahuan, berketerampilan, berakhlak mulia, bertanggungjawab dan berkeupayaan mencapai kesejahteraan diri serta memberikan sumbangan terhadap keharmonian dan kemakmuran keluarga, masyarakat dan negara”

Sumber: Akta Pendidikan 1996 (Akta 550)

KATA PENGANTAR

Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) yang dilaksanakan secara berperingkat mulai tahun 2017 akan menggantikan Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah (KBSM) yang mula dilaksanakan pada tahun 1989. KSSM digubal bagi memenuhi keperluan dasar baharu di bawah Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 agar kualiti kurikulum yang dilaksanakan di sekolah menengah setanding dengan standard antarabangsa. Kurikulum berasaskan standard yang menjadi amalan antarabangsa telah dijelmakan dalam KSSM menerusi penggubalan Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) untuk semua mata pelajaran yang mengandungi Standard Kandungan, Standard Pembelajaran dan Standard Pentaksiran.

Usaha memasukkan Standard Pentaksiran di dalam dokumen kurikulum telah mengubah landskap sejarah sejak Kurikulum Kebangsaan dilaksanakan di bawah Sistem Pendidikan Kebangsaan. Menerusinya murid dapat ditaksir secara berterusan untuk mengenal pasti tahap penguasaannya dalam sesuatu mata pelajaran, serta membolehkan guru membuat tindakan susulan bagi mempertingkatkan pencapaian murid.

DSKP yang dihasilkan juga telah menyepadukan enam tunjang Kerangka KSSM, mengintegrasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai, serta memasukkan secara eksplisit Kemahiran Abad Ke-21 dan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT). Penyepaduan tersebut dilakukan untuk melahirkan insan seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani sebagaimana tuntutan Falsafah Pendidikan Kebangsaan.

Bagi menjayakan pelaksanaan KSSM, pengajaran dan pembelajaran guru perlu memberi penekanan kepada KBAT dengan memberi fokus kepada pendekatan Pembelajaran Berasaskan Inkuiri dan Pembelajaran Berasaskan Projek, supaya murid dapat menguasai kemahiran yang diperlukan dalam abad ke-21.

Kementerian Pendidikan Malaysia merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih kepada semua pihak yang terlibat dalam penggubalan KSSM. Semoga pelaksanaan KSSM akan mencapai hasrat dan matlamat sistem pendidikan kebangsaan.

Dr. SARIAH BINTI ABD. JALIL
Pengarah
Bahagian Pembangunan Kurikulum

PENDAHULUAN

Geografi merupakan disiplin ilmu yang mengkaji tentang organisasi ruang dan persekitaran yang melibatkan saling kaitan dan interaksi antara manusia dengan manusia, manusia dengan alam sekitar dan antara komponen alam sekitar di peringkat tempatan dan global. Seseorang itu boleh memahami bentuk fizikal dan budaya setiap tempat dan perkaitannya dengan unsur alam sekitar di permukaan bumi melalui ilmu geografi.

Kandungan kurikulum Geografi bertujuan untuk melengkapkan murid dengan pengetahuan geografi, penguasaan kemahiran geografi dan pemupukan nilai bagi melahirkan warganegara yang berdaya saing, berwawasan, serta berkebolehan menguruskan alam dan sumber negara secara bertanggungjawab. Kandungan kurikulum Geografi juga dapat meningkatkan kefahaman murid tentang alam sekitar fizikal dan manusia, memupuk semangat patriotisme serta peka terhadap fenomena alam setempat dan global. Kandungan kurikulum mata pelajaran Geografi ini dapat dipelajari melalui Kemahiran Geografi, Geografi Fizikal, Geografi Manusia, Geografi Kawasan serta Isu dan Pengurusan Alam Sekitar.

Strategi pengajaran dan pembelajaran dalam kurikulum Geografi menekankan kepada pendekatan berpusatkan murid. Pendekatan berpusatkan murid menjadikan mata pelajaran ini lebih menyeronokkan terutamanya apabila murid diberi peluang untuk mengemukakan pendapat tentang sesuatu isu atau tajuk yang dipelajari berkaitan geografi. Guru hendaklah merancang strategi pengajaran dan pembelajaran yang boleh menarik minat murid.

Pentaksiran dalam mata pelajaran Geografi menjadi sebahagian daripada proses pengajaran dan diharapkan dapat memperbaiki proses pembelajaran murid. Penilaian tahap kefahaman dan penguasaan murid dalam pembelajaran Geografi perlu dilaksanakan bagi memastikan objektif kurikulum Geografi dapat dicapai.

Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) bagi mata pelajaran Geografi merupakan dokumen wajib yang mesti dirujuk oleh guru semasa merancang dan mentaksir pengajaran dan pembelajaran. Guru hendaklah memastikan pengajaran dan pembelajaran mencapai standard kurikulum yang ditetapkan dalam DSKP.

MATLAMAT

Kurikulum Geografi bermatlamat untuk melahirkan insan bermaklumat geografi yang mampu berinteraksi dengan persekitaran secara berhemah ke arah kelestarian alam dan kesejahteraan hidup.

OBJEKTIF

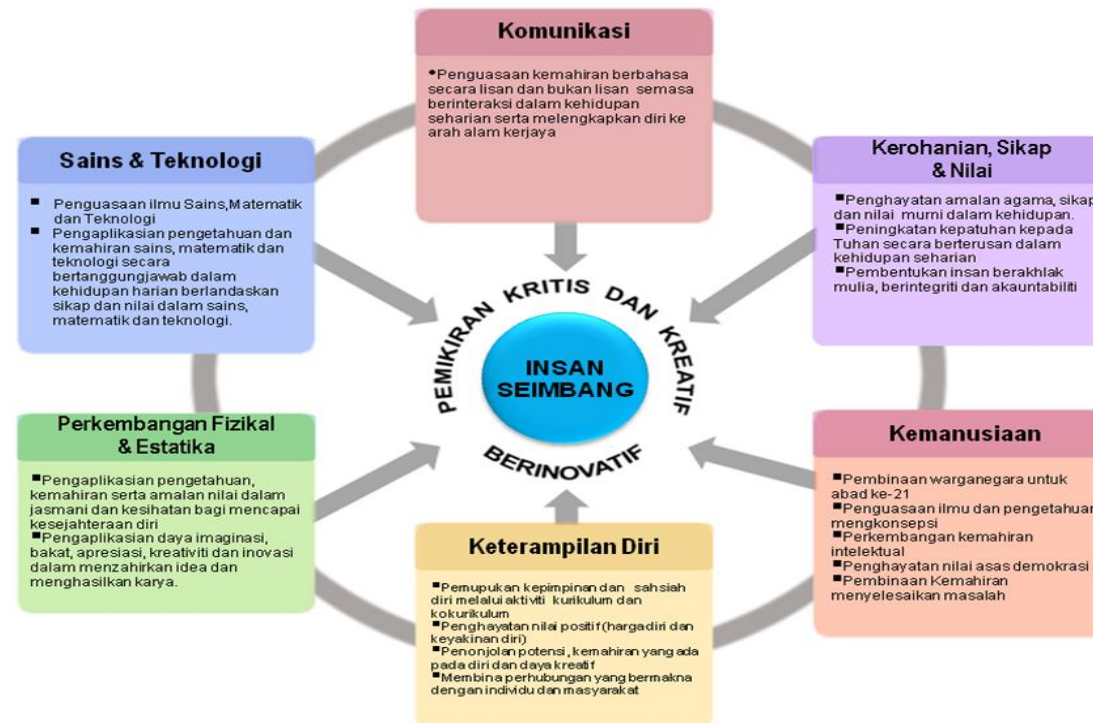
KSSM Geografi bertujuan untuk membolehkan murid mencapai objektif berikut:

1. Menerangkan ciri-ciri geografi negara Malaysia yang unik dan istimewa;
2. Mengenal pasti ciri fizikal, manusia dan fenomena alam di Asia Tenggara, Asia dan dunia;
3. Membincangkan kesan kegiatan manusia ke atas alam sekitar;
4. Menghubungkan pengetahuan dan kemahiran berkaitan ilmu geografi;
5. Merumus data dan maklumat geografi berbentuk kuantitatif dan kualitatif;
6. Menggunakan kemahiran geografi dalam kehidupan;
7. Menjelaskan amalan sikap menghargai kualiti alam sekitar setempat, wilayah dan global; dan
8. Menggabungkan ilmu geografi dalam mengurus sumber dan alam sekitar secara bijaksana dan bertanggungjawab.

KERANGKA KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH

Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) dibina berasaskan enam tunjang iaitu Komunikasi; Kerohanian, Sikap dan Nilai; Kemanusiaan; Keterampilan Diri; Perkembangan Fizikal dan Estetika; serta Sains dan Teknologi. Enam tunjang tersebut merupakan domain utama yang menyokong antara satu sama lain dan disepadukan dengan pemikiran kritis, kreatif

dan inovatif. Kesepaduan ini bertujuan membangunkan modal insan yang menghayati nilai-nilai murni berteraskan keagamaan, berpengetahuan, berketerampilan, berpemikiran kritis dan kreatif serta inovatif sebagaimana yang digambarkan dalam Rajah 1. Kerangka KSSM ini menjadi asas dalam pengubalan kurikulum mata pelajaran Geografi.

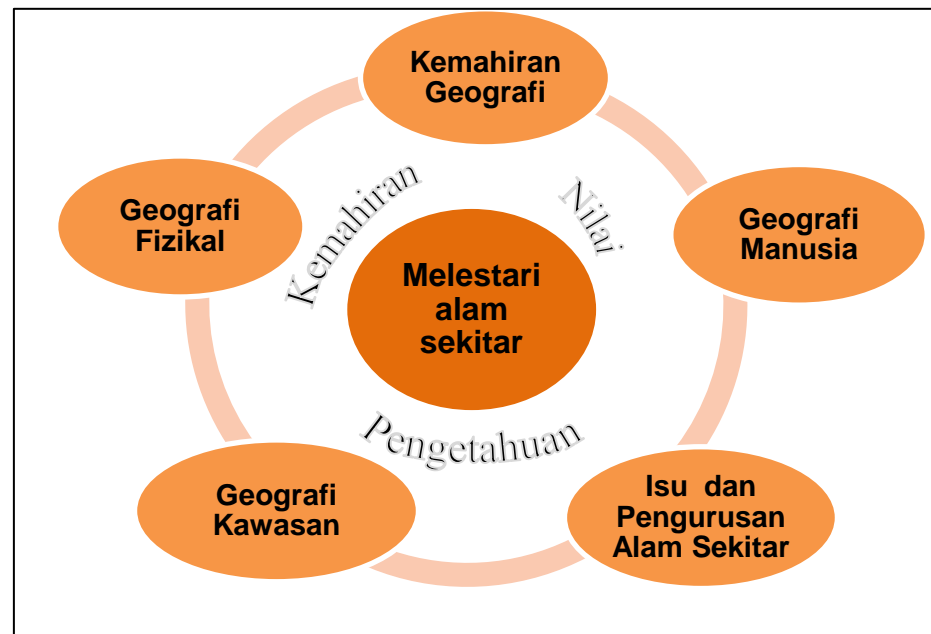

Rajah 1: Kerangka Kurikulum Standard Sekolah Menengah

FOKUS

Kurikulum Standard Sekolah Menengah Geografi peringkat menengah rendah memberi fokus kepada penguasaan pengetahuan asas tentang bentuk dan ciri ruang serta persekitaran untuk melahirkan murid yang bersikap positif terhadap kelestarian alam sekitar. Hasrat ini dapat dicapai

dengan menguasai pengetahuan, kemahiran dan nilai yang dipelajari melalui disiplin ilmu geografi yang terdiri daripada Kemahiran Geografi, Geografi Fizikal, Geografi Manusia, Geografi Kawasan serta Isu dan Pengurusan Alam Sekitar seperti Rajah 2.

Rajah 2: Fokus Kurikulum Geografi

KSSM Geografi peringkat menengah rendah memberi tumpuan kepada aspek pengetahuan, kemahiran dan nilai dalam usaha untuk melahirkan murid yang bersikap positif terhadap kelestarian alam sekitar.

Pengetahuan

Pengetahuan geografi perlu dikuasai bagi membolehkan murid mengaplikasikannya dalam kehidupan seharian. Pengetahuan geografi memerlukan murid mempelajari dan menguasai tajuk-tajuk dalam bahagian berikut;

Kemahiran Geografi

Kemahiran Geografi merangkumi kemahiran memerhati, mengukur, merekod, menyampaikan maklumat, membina jadual dan graf, melakar peta serta mentafsir jadual, graf dan peta. Kemahiran ini dipelajari melalui tajuk arah, kedudukan, peta, skala dan jarak, jadual, graf dan carta pai. Tajuk-tajuk dalam Kemahiran Geografi membolehkan murid mengkaji dan menghubungkaitkannya dalam organisasi ruang. Kemahiran Geografi memberi tumpuan kepada pemerolehan kemahiran menggunakan kompas, alat ukur, atlas dan glob.

Geografi Fizikal

Geografi Fizikal membincangkan tentang keadaan fizikal bumi berdasarkan tema Bentuk Muka Bumi dan Saliran, Cuaca dan Iklim serta Tumbuh-Tumbuhan Semula Jadi dan Hidupan Liar. Geografi Fizikal membolehkan murid mengetahui tentang ciri-ciri serta proses asas pembentukan permukaan dan lapisan bumi, kejadian sesuatu fenomena dan melihat sejauh mana alam sekitar fizikal bumi dipengaruhi oleh kegiatan manusia dan sebaliknya.

Geografi Manusia

Geografi Manusia mengkaji tentang corak dan kedinamikan aktiviti manusia serta hubungkaitnya dengan alam sekitar fizikal. Geografi Manusia terdiri daripada tema Penduduk dan Petempatan, Pengangkutan dan Telekomunikasi serta Sumber Semula Jadi dan Kegiatan Ekonomi.

Geografi Kawasan

Geografi Kawasan merupakan cabang geografi yang mempelajari tentang kawasan-kawasan di dunia yang mempunyai keunikan dari segi alam sekitar fizikal dan manusia. Geografi kawasan memberi fokus kepada nama-nama negara dan sempadannya serta kemajuan yang berlaku

di negara-negara yang meliputi rantau Asia Tenggara, Asia dan dunia.

Isu dan Pengurusan Alam Sekitar

Isu dan Pengurusan Alam Sekitar dalam kurikulum Geografi membincangkan tajuk berkaitan Sumber Air, Sisa Domestik, Pemanasan Global, Teknologi Hijau, Sumber Hutan serta Kitar Semula. Isu dan Pengurusan Alam Sekitar dapat melahirkan murid yang mencintai dan menghargai alam sekitar.

Kemahiran

Kemahiran yang dipelajari dalam kurikulum Geografi dapat melahirkan murid yang kreatif dan inovatif, berdaya saing dan berketerampilan. Hasrat ini dapat dicapai dengan menguasai kemahiran seperti berikut;

Kemahiran Kerja Lapangan

Kemahiran melaksanakan kerja lapangan merupakan pendekatan pembelajaran yang dijalankan di luar bilik darjah. Kerja lapangan memberi peluang kepada murid untuk mengaplikasi kemahiran geografi secara bersepadu untuk lebih memahami interaksi antara manusia dengan alam sekitar. Kerja lapangan dapat memberi pengukuhan terhadap ilmu yang telah

dipelajari dan difahami di dalam bilik darjah dengan keadaan dunia yang sebenar. Kerja lapangan mesti dilaksanakan sekali dalam setiap tingkatan. Tempoh pelaksanaannya ialah 6 jam daripada waktu yang diperuntukkan bagi pengajaran dan pembelajaran mata pelajaran Geografi. Kerja lapangan ini wajib dilaksanakan oleh setiap murid. Pelaksanaan kerja lapangan boleh dibahagikan kepada tiga peringkat iaitu peringkat persediaan, pengumpulan maklumat dan pelaporan. Peringkat persediaan melibatkan prosedur, penentuan kawasan, taklimat dan penyediaan peralatan kajian. Peringkat pengumpulan maklumat melibatkan aktiviti seperti mencerap, memerhati, menemu bual dan soal selidik. Pelaporan kerja lapangan perlu dihasilkan dalam bentuk penulisan.

Kemahiran Mentafsir

Kemahiran mentafsir membolehkan murid menjelaskan maklumat geografi dengan membuat tafsiran berdasarkan peta, gambar, rajah, carta, graf, imej, model, bahan internet, filem, video, data bancian, teks dan statistik.

Kemahiran Kajian Masa Depan

Kemahiran mengkaji masa depan membolehkan murid menyedari tentang isu atau fenomena alam yang berlaku pada masa lampau, masa kini dan jangkaan isu atau fenomena alam

masa depan. Kemahiran ini membantu murid membuat ramalan, menjangka akibat dan bersedia menyesuaikan diri serta merancang langkah pencegahan terhadap perubahan yang mungkin berlaku.

Kemahiran Sosial

Kemahiran sosial membolehkan murid berkomunikasi dan berinteraksi secara berkesan dengan orang lain dalam situasi yang boleh diterima oleh masyarakat. Kemahiran ini juga merupakan nilai tambah yang boleh meningkatkan kebolehpasaran murid di samping dapat menyumbang ke arah keberhasilan dalam semua aspek yang diceburi. Kemahiran sosial dapat diterapkan dalam mata pelajaran Geografi melalui temu bual untuk mendapatkan data dan maklumat semasa menjalankan kerja lapangan.

Kemahiran Berkomunikasi

Kemahiran berkomunikasi membolehkan murid memberi pandangan, idea dan maklumat dengan yakin dan kreatif secara lisan dan bertulis. Murid boleh menyampaikan dan mempersembahkan maklumat tentang isu atau tajuk yang dipelajari dalam mata pelajaran Geografi.

Nilai

Penerapan nilai-nilai murni serta unsur-unsur patriotisme diberi penekanan dalam kurikulum Geografi. Nilai murni seperti amanah, bertanggungjawab, bersyukur, rasa bangga serta semangat patriotik boleh dipupuk dalam mata pelajaran Geografi mengikut kesesuaian tajuk. Pemupukan nilai-nilai murni serta unsur-unsur patriotisme ini diharap melahirkan murid yang dapat melestarikan alam sekitar pada masa hadapan.

KEMAHIRAN ABAD KE-21

Satu daripada hasrat KSSM adalah untuk melahirkan murid yang mempunyai Kemahiran Abad Ke-21 dengan memberi fokus kepada kemahiran berfikir serta kemahiran hidup dan kerjaya yang berteraskan amalan nilai murni. Kemahiran Abad Ke-21 bermatlamat untuk melahirkan murid yang berupaya bersaing di peringkat global.

Penggubalan KSSM Geografi mengambil kira penyediaan murid untuk menghadapi cabaran kehidupan abad ke-21 yang semakin mencabar dalam persekitaran kerja masa kini. Kurikulum Geografi memberi penekanan kepada pembentukan individu berperwatakan mulia yang mampu membuat keputusan

dan tindakan dengan bertanggungjawab. Dengan memiliki Kemahiran Abad Ke-21, murid akan lebih berdaya saing dan mampu menghadapi cabaran pada masa hadapan. Sehubungan dengan itu, bagi memastikan murid bersedia menghadapi cabaran ini, mereka hendaklah memiliki ciri-ciri profil seperti Jadual 1.

Jadual 1: Profil Murid

PROFIL MURID	PENERANGAN
Berdaya Tahan	Mereka mampu menghadapi dan mengatasi kesukaran, mengatasi cabaran dengan kebijaksanaan, keyakinan, toleransi, dan empati.
Mahir Berkomunikasi	Mereka menyuarakan dan meluahkan fikiran, idea dan maklumat dengan yakin dan kreatif secara lisan dan bertulis, menggunakan pelbagai media dan teknologi.
Pemikir	Mereka berfikir secara kritikal, kreatif dan inovatif, mampu untuk menangani masalah yang kompleks dan membuat keputusan yang beretika. Mereka berfikir tentang pembelajaran dan diri mereka sebagai murid. Mereka menjana soalan dan bersifat terbuka kepada perspektif, nilai dan tradisi individu dan masyarakat lain. Mereka berkeyakinan dan kreatif dalam

PROFIL MURID	PENERANGAN
	menangani bidang pembelajaran yang baharu.
Kerja Sepasukan	Mereka boleh bekerjasama secara berkesan dan harmoni dengan orang lain. Mereka menggalas tanggungjawab bersama serta menghormati dan menghargai sumbangan yang diberikan oleh setiap ahli pasukan. Mereka memperoleh kemahiran interpersonal melalui aktiviti kolaboratif, dan ini menjadikan mereka pemimpin dan ahli pasukan yang lebih baik.
Bersifat Ingin Tahu	Mereka membangunkan rasa ingin tahu semula jadi untuk meneroka strategi dan idea baru. Mereka mempelajari kemahiran yang diperlukan untuk menjalankan inkuiri dan penyelidikan, serta menunjukkan sifat berdikari dalam pembelajaran. Mereka menikmati pengalaman pembelajaran sepanjang hayat secara berterusan.
Berprinsip	Mereka berintegriti dan jujur, kesamarataan, adil dan menghormati maruah individu, kumpulan dan komuniti. Mereka bertanggungjawab atas tindakan, akibat tindakan serta keputusan mereka.
Bermaklumat	Mereka mendapatkan pengetahuan dan membentuk pemahaman yang luas dan

PROFIL MURID	PENERANGAN
	seimbang merentasi pelbagai disiplin pengetahuan. Mereka meneroka pengetahuan dengan cekap dan berkesan dalam konteks isu tempatan dan global. Mereka memahami isu-isu etika / undang-undang berkaitan maklumat yang diperoleh.
Penyayang / Prihatin	Mereka menunjukkan empati, belas kasihan dan rasa hormat terhadap keperluan dan perasaan orang lain. Mereka komited untuk berkhidmat kepada masyarakat dan memastikan kelestarian alam sekitar.
Patriotik	Mereka mempamerkan kasih sayang, sokongan dan rasa hormat terhadap negara.

KEMAHIRAN BERFIKIR ARAS TINGGI

Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) dinyatakan dalam kurikulum secara eksplisit supaya guru dapat menterjemahkan dalam pengajaran dan pembelajaran bagi merangsang pemikiran berstruktur dan berfokus dalam kalangan murid.

Penerangan KBAT adalah berfokus kepada empat tahap pemikiran seperti Jadual 2.

Jadual 2: Tahap Pemikiran dalam KBAT

TAHAP PEMIKIRAN	PENERANGAN
Mengaplikasi	Menggunakan pengetahuan, kemahiran, dan nilai dalam situasi berlainan untuk melaksanakan sesuatu perkara.
Menganalisis	Mencerakinkan maklumat kepada bahagian kecil untuk memahami dengan lebih mendalam serta hubung kait antara bahagian berkenaan.
Menilai	Membuat pertimbangan dan keputusan menggunakan pengetahuan, pengalaman, kemahiran dan nilai serta memberi justifikasi.
Mencipta	Menghasilkan idea atau produk atau kaedah yang kreatif dan inovatif.

KBAT ialah keupayaan untuk mengaplikasikan pengetahuan, kemahiran dan nilai dalam membuat penaaakulan dan refleksi bagi menyelesaikan masalah, membuat keputusan, berinovasi dan berupaya mencipta sesuatu. KBAT merangkumi kemahiran berfikir kritis, kreatif dan menaakul dan strategi berfikir.

Kemahiran berfikir kritis adalah kebolehan untuk menilai sesuatu idea secara logik dan rasional untuk membuat pertimbangan yang wajar dengan menggunakan alasan dan bukti yang munasabah.

Kemahiran berfikir kreatif adalah kemampuan untuk menghasilkan atau mencipta sesuatu yang baharu dan bernilai dengan menggunakan daya imajinasi secara asli serta berfikir tidak mengikut kelaziman.

Kemahiran menaakul adalah keupayaan individu membuat pertimbangan dan penilaian secara logik dan rasional.

Strategi berfikir merupakan cara berfikir yang berstruktur dan berfokus untuk menyelesaikan masalah.

KBAT boleh diaplikasikan dalam bilik darjah melalui aktiviti berbentuk menaakul, pembelajaran inkuiri, penyelesaian

masalah dan kerja projek. Guru dan murid perlu menggunakan alat berfikir seperti peta pemikiran dan peta minda serta penyoalan aras tinggi untuk menggalakkan murid berfikir.

STRATEGI PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN

Strategi pengajaran dan pembelajaran mata pelajaran Geografi yang berkesan dapat mewujudkan situasi pembelajaran yang menyeronokkan di dalam dan luar bilik darjah. Penggabungjalinan kepelbagaian strategi pengajaran dan pembelajaran membolehkan murid memahami kandungan mata pelajaran Geografi. Terdapat pelbagai strategi pengajaran dan pembelajaran yang boleh dilaksanakan oleh guru untuk membantu murid menguasai kurikulum Geografi. Antara strategi pengajaran dan pembelajaran yang diberi penekanan adalah seperti berikut;

Berpusatkan Murid

Penggunaan pelbagai strategi pengajaran dan pembelajaran yang melibatkan murid secara aktif perlu untuk menjamin perkembangan potensi dan kebolehan murid. Kepelbagaian teknik dan kaedah pengajaran dan pembelajaran mata pelajaran Geografi seperti kerja berkumpulan, perbincangan,

inkuiri, kerja luar dan penyelesaian masalah dapat memberi peluang kepada murid memahami apa yang dipelajari dengan lebih jelas dan mudah. Murid hendaklah dilibatkan secara aktif dalam proses pembelajaran bermula dari mencari maklumat, membina kefahaman hingga membuat refleksi pembelajaran.

Strategi pengajaran dan pembelajaran yang berpusatkan murid ini dapat memberi peluang kepada murid untuk melahirkan pendapat sendiri, membina sikap sentiasa mencari ilmu dan belajar sepanjang hayat. Guru pula hendaklah berperanan sebagai pemudah cara dalam proses pengajaran dan pembelajaran. Guru perlu menggunakan bahan bantu mengajar yang bersesuaian bagi mewujudkan suasana pengajaran dan pembelajaran yang menyeronokkan dan berkesan.

Pendekatan Bersepadu

Pendekatan bersepadu merupakan satu strategi yang penting untuk menjalin dan mengadunkan unsur-unsur ilmu, kemahiran, bahasa, nilai-nilai murni dan unsur-unsur patriotisme. Melalui pendekatan ini perkembangan kemahiran berfikir, kemahiran generik dan kemahiran belajar harus diberi penekanan. Pengetahuan dan kemahiran daripada mata pelajaran lain serta pengalaman hidup juga perlu dihubungkan dalam proses pengajaran dan pembelajaran mata pelajaran Geografi.

Pembelajaran Berasaskan Kerja Projek

Pembelajaran berasaskan kerja projek merupakan satu pendekatan pengajaran dan pembelajaran yang melibatkan murid mengkaji secara mendalam sesuatu isu, menyiasat isu tersebut dan menghasilkan sesuatu produk. Produk pembelajaran berasaskan kerja projek boleh dalam bentuk laporan, persembahan atau hasil kerja tangan. Pengalaman pembelajaran murid dalam mata pelajaran Geografi tidak terhad di dalam bilik darjah sahaja tetapi melangkaui pengalaman di lapangan. Salah satu pembelajaran berasaskan kerja projek dalam mata pelajaran Geografi yang mesti dilaksanakan oleh murid ialah kerja lapangan. Kerja lapangan membolehkan murid mengaplikasi konsep-konsep geografi yang dipelajari di dalam bilik darjah dengan situasi sebenar. Melalui pelaksanaan pembelajaran berasaskan kerja projek, murid bukan sahaja dapat mengaplikasikan pengetahuan dan kemahiran mata pelajaran Geografi malah dapat memupuk semangat bekerjasama, yakin untuk memberi pendapat serta pandangan dan berupaya untuk menjadi seorang pemimpin.

Pembelajaran Berasaskan Inkuiri

Pembelajaran berasaskan inkuiri adalah proses pembelajaran secara konstruktif yang memerlukan murid berdikari untuk mencari maklumat berdasarkan sesuatu tajuk atau isu dalam

mata pelajaran Geografi melalui penerokaan dan penyiasatan. Pembelajaran berasaskan inkuiri dapat meningkatkan rasa ingin tahu murid dan memotivasikan mereka untuk membuat tugas sehingga mendapat jawapan. Murid akan terlibat secara aktif dalam proses pembelajaran manakala guru berperanan hanya sebagai pemudah cara.

Pembelajaran berasaskan inkuiri sangat digalakkan dalam proses pengajaran dan pembelajaran mata pelajaran Geografi. Antara kaedah dan teknik yang boleh digunakan termasuk aktiviti berkumpulan, pembelajaran luar bilik darjah, simulasi, kuiz, penyelesaian masalah, pameran, perbincangan dan kerja projek. Pengalaman pembelajaran seperti ini dapat memberi peluang kepada murid untuk meneroka sendiri dan membuat rumusan tentang sesuatu perkara yang dipelajari dalam Geografi.

Pembelajaran Secara Koperatif

Pembelajaran secara koperatif memerlukan murid daripada pelbagai kebolehan bekerjasama dalam kumpulan untuk mencapai matlamat yang sama. Pembelajaran koperatif menggalakkan murid berinteraksi secara aktif dan positif dalam kumpulan serta membolehkan perkongsian idea dapat dilaksanakan secara bersama. Dalam mata pelajaran Geografi,

guru boleh menggalakkan murid bekerjasama melalui perbincangan, pencarian maklumat, mengolah dapatan dan mempersembahkan idea secara berkumpulan berdasarkan tugas yang diberi.

Pengajaran Tematik

Kaedah pengajaran tematik merupakan suatu kaedah pengajaran yang menggunakan tema untuk perbincangan di dalam bilik darjah atau secara berkumpulan. Semasa pengajaran dan pembelajaran Geografi, tema yang berkaitan boleh dipecahkan kepada tajuk atau subtajuk untuk dibincangkan oleh murid dalam kumpulan masing-masing.

Kepelbagaian pendekatan serta strategi pengajaran dan pembelajaran yang lain seperti pembelajaran masteri, pembelajaran secara kontekstual, pembelajaran konstruktivisme dan sebagainya boleh dilaksanakan mengikut keperluan dan kesesuaian.

ELEMEN MERENTAS KURIKULUM

Elemen Merentas Kurikulum (EMK) ialah unsur nilai tambah yang diterapkan dalam proses pengajaran dan pembelajaran

selain yang ditetapkan dalam standard kandungan. Elemen-elemen ini diterapkan bertujuan mengukuhkan kemahiran dan keterampilan modal insan yang dihasratkan serta dapat menangani cabaran semasa dan masa hadapan. Elemen-elemen di dalam EMK adalah seperti berikut:

1. Bahasa

- Penggunaan bahasa pengantar yang betul perlu dititikberatkan dalam semua mata pelajaran.
- Semasa pengajaran dan pembelajaran bagi setiap mata pelajaran, aspek sebutan, struktur ayat, tatabahasa, istilah dan laras bahasa perlu diberi penekanan bagi membantu murid menyusun idea dan berkomunikasi secara berkesan.

2. Kelestarian Alam Sekitar

- Kesedaran mencintai dan menyayangi alam sekitar dalam jiwa murid perlu dipupuk melalui pengajaran dan pembelajaran semua mata pelajaran.
- Pengetahuan dan kesedaran terhadap kepentingan alam sekitar dapat membentuk etika murid untuk menghargai alam.

3. Nilai Murni

- Nilai murni diberi penekanan dalam semua mata pelajaran supaya murid sedar akan kepentingan dan mengamalkannya.
- Nilai murni merangkumi aspek kerohanian, kemanusiaan dan kewarganegaraan yang menjadi amalan dalam kehidupan harian.

4. Sains dan Teknologi

- Menambahkan minat terhadap sains dan teknologi dapat meningkatkan literasi sains serta teknologi dalam kalangan murid.
- Penggunaan teknologi dalam pengajaran dapat membantu serta menyumbang kepada pembelajaran yang lebih cekap dan berkesan.
- Pengintegrasian Sains dan Teknologi dalam pengajaran dan pembelajaran merangkumi empat perkara iaitu:
  - (i) Pengetahuan sains dan teknologi (fakta, prinsip, konsep yang berkaitan dengan sains dan teknologi);
  - (ii) Kemahiran saintifik (proses pemikiran dan kemahiran manipulatif tertentu);

- (iii) Sikap saintifik (seperti ketepatan, kejujuran, keselamatan); dan
- (iv) Penggunaan teknologi dalam aktiviti pengajaran dan pembelajaran.

5. Patriotisme

- Semangat patriotik dapat dipupuk melalui semua mata pelajaran, aktiviti kokurikulum dan khidmat masyarakat.
- Semangat patriotik dapat melahirkan murid yang mempunyai semangat cintakan negara dan berbangga sebagai rakyat Malaysia.

6. Kreativiti dan Inovasi

- Kreativiti adalah kebolehan menggunakan imaginasi untuk mengumpul, mencerna dan menjana idea atau mencipta sesuatu yang baharu atau asli melalui ilham atau gabungan idea yang ada.
- Inovasi merupakan pengaplikasian kreativiti melalui ubah suaian, membaiki dan mempraktikkan idea.
- Kreativiti dan inovasi saling bergandingan dan perlu untuk memastikan pembangunan modal insan yang mampu menghadapi cabaran abad ke- 21.

- Elemen kreativiti dan inovasi perlu diintegrasikan dalam pengajaran dan pembelajaran.

7. Keusahawanan

- Penerapan elemen keusahawanan bertujuan membentuk ciri-ciri dan amalan keusahawanan sehingga menjadi satu budaya dalam kalangan murid.
- Ciri keusahawanan boleh diterapkan dalam pengajaran dan pembelajaran melalui aktiviti yang mampu memupuk sikap seperti rajin, jujur, amanah dan bertanggungjawab serta membangunkan minda kreatif dan inovatif untuk memacu idea ke pasaran.

8. Teknologi Maklumat dan Komunikasi

- Penerapan elemen TMK dalam pengajaran dan pembelajaran memastikan murid dapat mengaplikasi dan mengukuhkan pengetahuan dan kemahiran asas TMK yang dipelajari.
- Pengaplikasian TMK bukan sahaja mendorong murid menjadi kreatif malah menjadikan pengajaran dan pembelajaran lebih menarik dan menyeronokkan serta meningkatkan kualiti pembelajaran.

PENTAKSIRAN

Pentaksiran adalah proses pengumpulan maklumat tentang perkembangan serta kemajuan murid dengan menggunakan pelbagai kaedah dan merupakan sebahagian daripada proses pengajaran dan pembelajaran yang perlu dijalankan secara berterusan. Hasil pentaksiran terhadap murid membolehkan guru mengambil tindakan susulan yang berkesan melalui aktiviti seperti pemulihan, pengukuhan dan pengayaan. Pentaksiran juga bertujuan meningkatkan pembelajaran murid dan bukan untuk melabel dan membandingkan murid dengan murid yang lain.

Terdapat empat jenis Pentaksiran Berasaskan Sekolah iaitu Pentaksiran Pusat, Pentaksiran Sekolah, Pentaksiran Aktiviti Jasmani, Sukan dan Kokurikulum dan Pentaksiran Psikometrik. Pentaksiran Sekolah boleh dilaksanakan oleh guru secara formatif dan sumatif. Pentaksiran secara formatif dilaksanakan seiring dengan proses pengajaran dan pembelajaran manakala pentaksiran secara sumatif dilaksanakan pada akhir suatu unit pembelajaran, penggal atau tahun.

Pentaksiran bagi mata pelajaran Geografi lebih banyak dilaksanakan secara formatif ke arah melahirkan murid yang

bersikap positif terhadap kelestarian alam sekitar. Guru boleh mentadbir dan menjalankan pentaksiran formatif ini sebelum, semasa dan selepas pengajaran dan pembelajaran. Melalui kaedah pentaksiran formatif, guru hendaklah merancang pengajaran dan pembelajaran berdasarkan kelompok Standard Kandungan (SK) dan Standard Pembelajaran (SP). SK dan SP yang telah dipelajari boleh dinilai melalui kaedah pemerhatian, lisan dan penulisan. Kaedah-kaedah tersebut saling melengkapi antara satu sama lain bagi mendapatkan maklumat berkaitan kebolehan, perkembangan dan kemajuan murid dalam setiap SK dan SP yang telah dipelajari.

Guru boleh menentukan Tahap Penguasaan murid dengan merujuk kepada Standard Prestasi (SPi) yang disediakan bagi setiap kelompok. Perekodan Tahap Penguasaan murid hanya boleh dibuat setelah pengajaran dan pembelajaran bagi setiap kelompok SK dan SP selesai dilaksanakan. Bagi menentukan Tahap Penguasaan murid dalam mata pelajaran Geografi secara keseluruhan, guru boleh merujuk kepada pernyataan umum Tahap Penguasaan mata pelajaran Geografi sebagai panduan seperti Jadual 3. Guru boleh mentafsir Tahap Penguasaan murid melalui pemerhatian terhadap perubahan tingkah laku dan respons serta pemeriksaan hasil kerja murid

sama ada sebelum, semasa atau selepas pengajaran dan pembelajaran.

Guru juga perlu merekod Tahap Penguasaan murid untuk mengetahui pencapaian mereka dalam mata pelajaran Geografi. Guru hendaklah membuat pelaporan dari semasa ke semasa tentang perkembangan pengetahuan, kemahiran, nilai, sikap dan pencapaian murid. Pelaporan perlu dilaksanakan untuk membolehkan murid, pihak sekolah dan ibu bapa mengambil tindakan susulan yang sewajarnya.

Jadual 3 : Pernyataan Tahap Penguasaan Mata Pelajaran Geografi

TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
1	Mengetahui perkara asas tentang pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari serta bersikap positif terhadap alam sekitar.
2	Memahami perkara asas tentang pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari serta bersikap positif terhadap alam sekitar.
3	Menggunakan pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari pada suatu situasi serta bersikap

TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
	positif terhadap alam sekitar.
4	Menguasai pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari pada suatu situasi secara sistematik serta bersikap positif terhadap alam sekitar.
5	Membuat penilaian tentang pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari pada situasi baharu mengikut prosedur, sistematik, tekak dan bersikap positif terhadap alam sekitar.
6	Menghasilkan idea yang kreatif, inovatif dan boleh dicontohi serta bersikap positif terhadap alam sekitar berdasarkan pengetahuan dan kemahiran geografi yang dipelajari untuk digunakan pada situasi baharu.

Dalam mentaksir kerja lapangan, guru hendaklah merujuk kepada pernyataan Tahap Penguasaan kerja lapangan yang disediakan dalam Panduan Kerja Lapangan.

Melalui kaedah pentaksiran sumatif, guru boleh merancang dan menentukan SK dan SP berserta dengan kriteria SPi yang hendak ditaksir mengikut bulan, penggal atau tahun. Guru membina item pentaksiran berdasarkan SK dan SP dan kriteria SPi yang telah ditentukan. Guru mentadbir pentaksiran sumatif ini pada akhir bulan, penggal atau tahun yang telah ditentukan oleh pihak sekolah. Guru menilai respons murid dan merekod tahap penguasaan mereka. Guru boleh membuat analisis data yang direkodkan dan menyediakan laporan prestasi murid secara individu. Instrumen pentaksiran sumatif boleh dalam bentuk soalan objektif dan subjektif.

ORGANISASI KANDUNGAN

Organisasi kandungan merupakan maklumat terperinci tentang tajuk-tajuk yang akan dipelajari dalam DSKP. Organisasi kandungan DSKP dipersembahkan dalam SK, SP dan SPi seperti Jadual 4.

Jadual 4: Organisasi Standard Kurikulum

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI
<p>Penyataan spesifik tentang perkara yang murid patut ketahui dan boleh lakukan dalam suatu tempoh persekolahan merangkumi aspek pengetahuan, kemahiran dan nilai.</p>	<p>Suatu penetapan kriteria atau indikator kualiti pembelajaran dan pencapaian yang boleh diukur bagi setiap standard kandungan.</p>	<p>Suatu set kriteria umum yang menunjukkan tahap-tahap prestasi yang perlu murid pamerkan sebagai tanda bahawa sesuatu perkara itu telah dikuasai murid (<i>indicator of success</i>).</p>

Organisasi kandungan mata pelajaran Geografi digubal berdasarkan SK, SP dan SPi. Lajur SK mengandungi tajuk yang berkaitan dengan Kemahiran Geografi, Geografi Fizikal, Geografi Manusia, Geografi Kawasan serta Isu dan Pengurusan Alam Sekitar.

Berikut adalah tajuk yang terdapat dalam SK kurikulum Geografi bagi tingkatan 1;

Kemahiran Geografi

- Arah
- Kedudukan
- Peta Lakar
- Lakaran Peta Malaysia

Geografi Fizikal

Bentuk Muka Bumi dan Saliran

- Bumi
- Bentuk Muka Bumi di Malaysia
- Saliran di Malaysia

Geografi Manusia

Penduduk dan Petempatan

- Penduduk di Malaysia
- Petempatan di Malaysia

Geografi Kawasan

- Asia Tenggara

Isu dan Pengurusan Alam Sekitar

- Sumber Air
- Sisa Domestik

Setiap tajuk yang terdapat dalam SK diterjemahkan melalui SP. Murid perlu menguasai setiap SP bagi memastikan mereka dapat memahami SK. Manakala SPi mengandungi tahap-tahap penguasaan yang perlu murid kuasai. Terdapat beberapa cadangan aktiviti dalam lajur catatan yang boleh dilaksanakan oleh guru dalam proses pengajaran dan pembelajaran mata pelajaran Geografi. Guru perlu merujuk semua maklumat yang terdapat dalam setiap lajur untuk mengetahui tumpuan, kedalaman dan keluasan sesuatu tema atau tajuk dalam kurikulum Geografi.

Kerja lapangan diberi penekanan dalam pembelajaran Geografi dan wajib dilaksanakan oleh murid. Sehubungan dengan itu, Panduan Kerja Lapangan disediakan untuk membantu guru membimbing murid melaksanakannya.

1.0 KEMAHIRAN GEOGRAFI

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
1.1 Arah Arah mata angin dan bearing sudutan.	Murid boleh: 1.1.1 Mengenal pasti lapan arah mata angin. 1.1.2 Menggunakan matahari sebagai panduan untuk menentukan arah mata angin. 1.1.3 Menggunakan kompas untuk menentukan arah mata angin. 1.1.4 Mengukur bearing sudutan pada peta dengan menggunakan jangka sudut.	1	Menunjukkan arah mata angin.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> • Menunjuk cara pergerakan kedudukan arah mata angin dalam kumpulan. • Menyelesaikan masalah yang diberi dengan menggunakan kompas untuk menentukan arah sesuatu kedudukan dalam kumpulan. • Mengadakan aktiviti permainan harta karun dengan menggunakan kompas. • Melukis dan mengukur kedudukan bearing antara dua tempat.
		2	Mengenal pasti arah berpandukan matahari.	
		3	Mengorientasi kompas untuk menentukan arah dan mengenal pasti arah berpandukan matahari.	
		4	Menentukan arah berpandukan matahari, mengorientasi kompas dan mengukur bearing sudutan dengan menggunakan jangka sudut.	
		5	Menentukan arah dan bearing sudutan sesuatu tempat di atas peta dengan menggunakan kompas dan jangka sudut.	
		6	Menentukan arah dan bearing sudutan sesuatu tempat di persekitaran dengan menggunakan kompas dan jangka sudut.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
1.2 Kedudukan Kedudukan relatif dan kedudukan berdasarkan latitud dan longitud sesuatu tempat.	Murid boleh: 1.2.1 Membincangkan kedudukan relatif sesuatu tempat berdasarkan peta. 1.2.2 Mengaplikasikan latitud dan longitud untuk mengenal pasti kedudukan sesuatu tempat.	1	Memberitahu maksud kedudukan relatif.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Melukis pelan kedudukan murid dalam kelas mengikut lajur dan baris. Perbincangan mencari kedudukan sesuatu tempat berdasarkan latitud dan longitud dengan menggunakan glob atau atlas. Menggunakan TMK untuk mengenal pasti kedudukan relatif dan latitud dan longitud sesuatu tempat.
		2	Menjelaskan kedudukan sesuatu tempat berdasarkan kedudukan relatif.	
		3	Mengenal pasti kedudukan relatif sesuatu tempat berdasarkan latitud dan longitud.	
		4	Mengesan kedudukan sesuatu tempat secara relatif dan berdasarkan latitud dan longitud.	
		5	Menentukan lokasi sesuatu tempat pada peta berdasarkan latitud dan longitud yang diberi dengan menggunakan atlas.	
		6	Menggabungkan pengetahuan dan kemahiran dalam menentukan kedudukan lokasi yang baharu secara relatif dan berdasarkan latitud dan longitud dengan menggunakan pelbagai media.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
1.3 Peta Lakar Peta lakar yang lengkap dengan ciri, simbol, pandang darat fizikal dan pandang darat budaya.	Murid boleh: 1.3.1 Menggunakan peta lakar yang tepat dengan ciri-ciri peta. 1.3.2 Menggunakan simbol yang tepat dalam peta lakar. 1.3.3 Membezakan pandang darat fizikal dan pandang darat budaya berdasarkan simbol dalam peta lakar. 1.3.4 Menghasilkan peta lakar yang lengkap berdasarkan pandang darat setempat.	1	Menyatakan ciri-ciri peta lakar.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Membina peta pemikiran atau peta minda untuk membezakan pandang darat fizikal dan budaya berdasarkan peta lakar yang dihasilkan melalui kerja kumpulan. Melakar peta setempat yang mengandungi ciri fizikal dan budaya untuk pembangunan masa depan dan membuat persembahan.
		2	Memberi contoh simbol yang terdapat dalam peta lakar.	
		3	Mengenal pasti simbol pandang darat fizikal dan pandang darat budaya.	
		4	Melakar peta dengan ciri-ciri peta dan simbol yang lengkap.	
		5	Melakar peta kawasan persekitaran sekolah yang lengkap dengan ciri-ciri peta, simbol pandang darat fizikal serta pandang darat budaya.	
		6	Melakar peta kawasan persekitaran sekolah yang lengkap dengan ciri-ciri peta, simbol pandang darat fizikal serta pandang darat budaya dan mempersembahkannya.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
1.4 Lakaran Peta Malaysia Peta Malaysia yang lengkap dengan nama negeri, Wilayah Persekutuan, ibu negeri, ibu negara dan pusat pentadbiran persekutuan.	Murid boleh: 1.4.1 Menentukan kedudukan negeri-negeri dan Wilayah Persekutuan di Malaysia berdasarkan peta. 1.4.2 Menentukan kedudukan ibu negeri, ibu negara Malaysia dan pusat pentadbiran kerajaan persekutuan di Malaysia berdasarkan peta. 1.4.3 Melakar peta Malaysia yang lengkap dengan berpandukan peta sebenar.	1	Menyatakan negeri-negeri dan Wilayah Persekutuan di Malaysia berdasarkan peta.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Menggunakan TMK untuk melengkapkan maklumat peta lakar Malaysia yang dihasilkan dan menceritakan keistimewaan setiap negeri. Membina model peta Malaysia dengan menggunakan bahan kitar semula.
		2	Mengenal pasti ibu negeri, ibu negara dan pusat pentadbiran kerajaan persekutuan berdasarkan peta.	
		3	Melakar peta Malaysia tanpa melabel negeri-negeri, Wilayah Persekutuan, ibu negeri, ibu negara dan pusat pentadbiran kerajaan persekutuan berpandukan peta sebenar.	
		4	Melakar peta Malaysia dan melabel negeri-negeri dan Wilayah Persekutuan berpandukan peta sebenar.	
		5	Melakar peta Malaysia dan melabel negeri-negeri, Wilayah Persekutuan, ibu negeri, ibu negara dan pusat pentadbiran kerajaan persekutuan berpandukan peta sebenar.	
		6	Melakar peta Malaysia dan melabel negeri-negeri, Wilayah Persekutuan, ibu negeri, ibu negara dan pusat pentadbiran kerajaan persekutuan yang lengkap berpandukan peta sebenar.	

2.0 GEOGRAFI FIZIKAL: BENTUK MUKA BUMI DAN SALIRAN

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
2.1 Bumi Sistem fizikal bumi, struktur bumi, benua, lautan, laut utama, selat dan kesan pergerakan kerak bumi.	Murid boleh: 2.1.1 Menjelaskan empat sistem fizikal bumi. 2.1.2 Menjelaskan struktur bumi. 2.1.3 Mengenal pasti benua, lautan, laut utama dan selat. 2.1.4 Membincangkan kesan pergerakan kerak bumi.	1	Menamakan sistem fizikal dan struktur bumi.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Mencari maklumat tentang empat sistem fizikal bumi, struktur bumi, pergerakan bumi yang berlaku dengan menggunakan TMK. Membina model lapisan struktur bumi.
		2	Menjelaskan sistem fizikal dan struktur bumi.	
		3	Menerangkan stuktur bumi dan sistem fizikal bumi dengan memberi contoh tiga benua, tiga lautan, satu laut utama dan satu selat.	
		4	Menerangkan kejadian kesan pergerakan kerak bumi di benua dan lautan.	
		5	Membincangkan kesan pergerakan kerak bumi di sesuatu kawasan.	
		6	Menghasilkan karya kreatif dan menunjukkan keaslian dengan menggunakan pelbagai media berkaitan tajuk bumi.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
2.2 Bentuk Muka Bumi di Malaysia Kepelbagaian, lokasi dan kepentingan bentuk muka bumi di Malaysia.	Murid boleh: 2.2.1 Membincangkan pelbagai bentuk muka bumi di Malaysia. 2.2.2 Menentukan lokasi pelbagai bentuk muka bumi di Malaysia. 2.2.3 Membandingkan kepentingan pelbagai bentuk muka bumi di Malaysia.	1	Menyatakan empat bentuk muka bumi di Malaysia.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Mengumpul maklumat untuk menghasilkan buku skrap tentang kepentingan bentuk muka bumi Malaysia. Membuat persembahan multi media tentang bentuk muka bumi setempat dan kepentingannya.
		2	Memberi contoh pelbagai bentuk muka bumi berdasarkan peta Malaysia.	
		3	Mengenal pasti kepentingan pelbagai bentuk muka bumi di Malaysia.	
		4	Menghuraikan dengan contoh kepentingan pelbagai bentuk muka bumi di Malaysia.	
		5	Membandingkan kepentingan antara pelbagai bentuk muka bumi di Malaysia.	
		6	Menjana idea tentang potensi pelbagai bentuk muka bumi di persekitaran atau mana-mana kawasan di Malaysia dengan menggunakan pelbagai media.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
2.3 Saliran di Malaysia Lokasi, pandang darat fizikal dan kepentingan saliran di Malaysia.	Murid boleh: 2.3.1 Membincangkan pandang darat fizikal di setiap peringkat aliran sungai. 2.3.2 Mengenal pasti nama sungai dan tasik utama di atas peta Malaysia. 2.3.3 Membandingkan kepentingan sungai dan tasik utama di Malaysia.	1	Menyenaraikan pandang darat fizikal di setiap peringkat aliran sungai.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Membina model pandang darat fizikal sungai. Mengadakan pidato berkaitan dengan tajuk sungai di Malaysia.
		2	Mengenal pasti nama dan lokasi sungai atau tasik utama berdasarkan peta Malaysia.	
		3	Menjelaskan kepentingan sungai atau tasik utama di Malaysia.	
		4	Menghuraikan dengan contoh kepentingan sungai dan tasik utama di Malaysia.	
		5	Membandingkan kepentingan sungai dan tasik utama di Malaysia.	
		6	Mempersembahkan idea tentang potensi sungai atau tasik di persekitaran atau mana-mana kawasan di Malaysia dengan menggunakan pelbagai media.	

3.0 GEOGRAFI MANUSIA: PENDUDUK DAN PETEMPATAN

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
3.1 Penduduk di Malaysia Taburan penduduk dan faktor yang mempengaruhinya di Malaysia.	Murid boleh: 3.1.1 Menjelaskan dengan contoh taburan penduduk di Malaysia. 3.1.2 Membincangkan faktor-faktor yang mempengaruhi taburan penduduk di Malaysia.	1	Menyatakan taburan penduduk di Malaysia.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Membina peta pemikiran atau peta minda untuk menerangkan faktor-faktor yang mempengaruhi taburan penduduk di Malaysia. Mengadakan forum untuk membincangkan tajuk taburan penduduk.
		2	Melabel taburan penduduk pada peta Malaysia.	
		3	Menjelaskan faktor yang mempengaruhi taburan penduduk di Malaysia.	
		4	Menerangkan dengan contoh faktor yang mempengaruhi taburan penduduk di Malaysia.	
		5	Membandingkan faktor penduduk padat dan penduduk jarang di Malaysia.	
		6	Mencadangkan langkah-langkah mengurangkan kesan negatif taburan penduduk di kawasan setempat atau mana-mana kawasan di Malaysia.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
3.2 Petempatan di Malaysia Jenis, pola, dan fungsi petempatan di Malaysia.	Murid boleh: 3.2.1 Membincangkan jenis petempatan yang terdapat di Malaysia. 3.2.2 Menjelaskan dengan contoh empat pola petempatan di Malaysia. 3.2.3 Membezakan fungsi petempatan bandar dan luar bandar di Malaysia.	1	Menyatakan jenis petempatan dan pola petempatan di Malaysia.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Membincangkan idea untuk mewujudkan petempatan masa depan. Membahaskan tajuk petempatan bandar lebih baik daripada luar bandar.
		2	Memberi contoh jenis petempatan di Malaysia.	
		3	Menjelaskan dengan contoh jenis dan pola petempatan di Malaysia.	
		4	Menerangkan jenis dan pola petempatan serta membezakan fungsi petempatan bandar dan luar bandar di Malaysia.	
		5	Menjelaskan jenis, pola dan fungsi petempatan kawasan persekitaran masing-masing.	
		6	Mencadangkan idea petempatan lestari di kawasan persekitaran masing-masing pada masa hadapan.	

4.0 GEOGRAFI KAWASAN: ASIA TENGGARA

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
4.1 Asia Tenggara Nama negara, bentuk muka bumi dan saliran di Asia Tenggara.	Murid boleh: 4.1.1 Melengkapkan peta Asia Tenggara dengan nama negara. 4.1.2 Menjelaskan dengan contoh bentuk muka bumi di Asia Tenggara. 4.1.3 Menjelaskan dengan contoh sungai dan tasik utama di Asia Tenggara.	1	Menyatakan nama negara-negara di Asia Tenggara.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Membuat persembahan multi media tentang bentuk muka bumi dan saliran di mana-mana negara di Asia Tenggara yang dipilih. Mengadakan aktiviti kuiz tentang bentuk muka bumi dan saliran di Asia Tenggara.
		2	Melabel nama negara-negara di Asia Tenggara di atas peta.	
		3	Menjelaskan bentuk muka bumi, sungai dan tasik di Asia Tenggara.	
		4	Menjelaskan melalui contoh bentuk muka bumi, sungai dan tasik di Asia Tenggara.	
		5	Membandingkan bentuk muka bumi, sungai dan tasik antara dua buah negara di Asia Tenggara.	
		6	Menghasilkan karya kreatif dan menunjukkan keaslian dengan menggunakan pelbagai media berkaitan bentuk muka bumi, sungai dan tasik di salah sebuah negara Asia Tenggara.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
4.2 Asia Tenggara Taburan penduduk dan fungsi petempatan bandar utama di Asia Tenggara.	Murid boleh: 4.2.1 Membincangkan taburan penduduk di Asia Tenggara. 4.2.2 Menilai fungsi petempatan bandar utama di Asia Tenggara.	1	Menyatakan taburan penduduk di Asia Tenggara.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Mengadakan mini pameran tentang penduduk di Asia Tenggara. Mengadakan aktiviti kuiz tentang penduduk dan fungsi petempatan bandar utama di Asia Tenggara.
		2	Melabelkan taburan penduduk di Asia Tenggara.	
		3	Menjelaskan dengan contoh taburan penduduk berdasarkan fungsi petempatan bandar utama mana-mana negara di Asia Tenggara.	
		4	Menghubungkan taburan penduduk dan fungsi petempatan bandar utama mana-mana negara di Asia Tenggara.	
		5	Membandingkan taburan penduduk dan fungsi petempatan bandar utama sekurang-kurangnya antara dua buah negara di Asia Tenggara.	
		6	Menghasilkan karya kreatif dengan menggunakan pelbagai media berkaitan taburan penduduk dan fungsi petempatan bandar utama di salah sebuah negara Asia Tenggara.	

5.0 ISU DAN PENGURUSAN ALAM SEKITAR

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
5.1 Sumber Air Jenis sumber air, punca, kesan dan langkah-langkah mengurangkan kesan krisis air di Malaysia.	Murid boleh: 5.1.1 Mengetahui jenis sumber air. 5.1.2 Menjelaskan dengan contoh punca krisis air di Malaysia. 5.1.3 Membincangkan kesan krisis air di Malaysia. 5.1.4 Menerangkan langkah-langkah mengurangkan kesan krisis air.	1	Menyatakan jenis sumber air di Malaysia.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Membuat lawatan atau tinjauan di dalam kawasan persekitaran sekolah atau di luar kawasan sekolah. Mendokumentasikan maklumat hasil tinjauan.
		2	Menjelaskan jenis sumber air dan punca krisis air di Malaysia.	
		3	Menjelaskan jenis sumber air, punca dan kesan krisis air di Malaysia.	
		4	Menghuraikan dengan contoh jenis sumber air, punca dan kesan krisis air di Malaysia.	
		5	Menjelaskan jenis sumber air, punca dan kesan krisis air, serta mencadangkan langkah-langkah mengurangkan kesan krisis air secara bijaksana di Malaysia.	
		6	Menghasilkan idea yang kreatif, inovatif dan boleh dicontohi sebagai amalan penggunaan air secara bijaksana.	

STANDARD KANDUNGAN	STANDARD PEMBELAJARAN	STANDARD PRESTASI		CATATAN
		TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN	
5.2 Sisa Domestik Jenis dan contoh sisa domestik, kesan pembuangan sisa domestik dan langkah-langkah mengurangkannya di Malaysia.	Murid boleh: 5.2.1 Mengetahui jenis-jenis sisa domestik. 5.2.2 Menjelaskan dengan contoh sisa domestik di Malaysia. 5.2.3 Membincangkan kesan pembuangan sisa domestik di Malaysia. 5.2.4 Menerangkan langkah-langkah mengurangkan kesan pembuangan sisa domestik.	1	Menyatakan jenis dan contoh sisa domestik di Malaysia.	Cadangan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> Mengadakan pertandingan 3R (<i>Recycle, Reuse, Reduce</i>) antara kelas. Menghasilkan kraf daripada bahan kitar semula. Menjalankan kajian kes tentang sisa domestik di salah satu kawasan seperti sekolah atau kawasan tempat tinggal murid.
		2	Menjelaskan jenis dan contoh sisa domestik, serta kesan pembuangannya di Malaysia.	
		3	Menerangkan jenis, contoh sisa domestik dan kesan pembuangannya berserta contoh.	
		4	Menerangkan jenis sisa domestik, kesan pembuangannya berserta contoh dan menghuraikan langkah-langkah mengurangkan kesan pembuangan sisa domestik secara berkesan.	
		5	Menerangkan jenis sisa domestik, kesan pembuangan dan langkah-langkah mengurangkan kesan pembuangan sisa domestik secara bijaksana di kawasan setempat.	
		6	Menghasilkan idea yang kreatif, inovatif dan boleh dicontohi sebagai amalan pengurusan sisa domestik secara bijaksana.	

**PANDUAN
KERJA
LAPANGAN**

PENDAHULUAN

Kerja lapangan merupakan salah satu komponen yang sangat penting dalam kurikulum Geografi. Kerja lapangan dapat mengukuhkan lagi pengajaran dan pembelajaran dalam bilik darjah dan dapat memberi peluang kepada murid untuk mengembangkan idea serta mempraktikkan kemahiran geografi yang dipelajari.

Kerja lapangan adalah berdasarkan pengetahuan dan kemahiran kurikulum Geografi yang telah dipelajari daripada bahagian Kemahiran Geografi, Geografi Fizikal, Geografi Manusia, Geografi Kawasan serta Isu dan Pengurusan Alam Sekitar. Kemahiran seperti Kemahiran Abad Ke-21, KBAT, kemahiran mentafsir, kemahiran kajian masa depan, kemahiran sosial, kemahiran berkomunikasi dan kemahiran TMK dapat disemai melalui pelaksanaan kerja lapangan. Kerja lapangan wajib dilaksanakan oleh murid sekali di setiap tingkatan.

Panduan Kerja Lapangan yang disediakan ini diharap dapat membantu guru untuk merancang pelaksanaan kerja lapangan dengan lebih mudah, teratur dan sistematik.

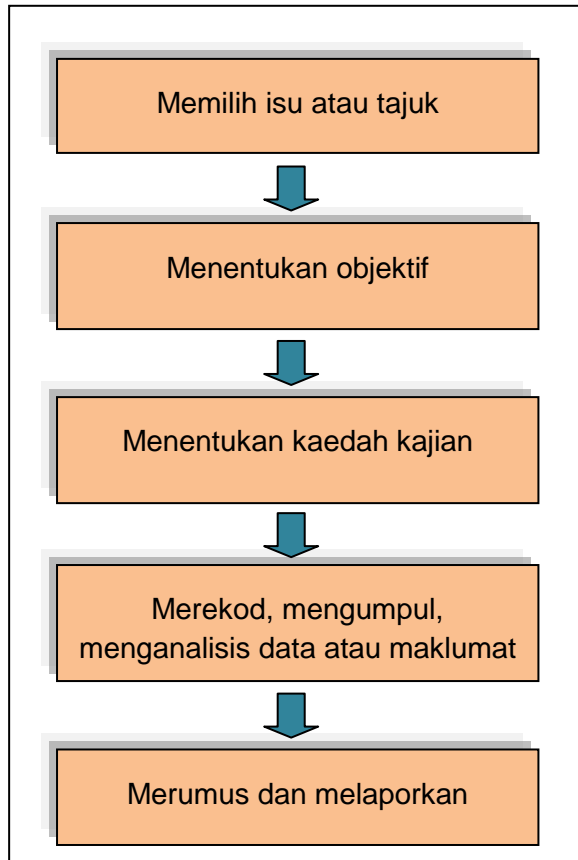
OBJEKTIF

Kerja lapangan dilaksanakan bagi membolehkan murid:

1. Memberi pendapat atau idea secara kritis dan kreatif;
2. Menghuraikan saling kaitan di antara manusia dengan alam sekitar di lapangan;
3. Mengenal pasti masalah atau isu yang berkaitan geografi di lapangan;
4. Mencadangkan langkah-langkah untuk mengurangkan masalah atau isu yang berkaitan;
5. Mengaplikasi kemahiran geografi yang telah dipelajari;
6. Mensyukuri, mencintai dan berbangga sebagai rakyat Malaysia; dan
7. Menjalankan tugas mengikut prosedur.

PROSES MELAKSANAKAN KERJA LAPANGAN

Pelaksanaan kerja lapangan boleh dilaksanakan mengikut proses berikut:

Rajah 1: Proses Kerja Lapangan

Memilih Isu atau Tajuk

Guru berbincang dengan murid untuk memilih isu atau tajuk berkaitan kerja lapangan. Isu atau tajuk yang dipilih hendaklah berkaitan dalam kurikulum geografi yang dipelajari. Murid juga diberi peluang untuk memilih isu atau tajuk yang sesuai untuk melaksanakan kerja lapangan.

Menentukan Objektif

Murid hendaklah menentukan objektif kajian yang hendak dilaksanakan dalam kerja lapangan. Guru membimbing murid menulis objektif kajian.

Menentukan Kaedah Kajian

Murid memilih kaedah kajian yang sesuai untuk melaksanakan kerja lapangan. Murid boleh menggunakan kaedah kuantitatif dan kualitatif.

Merekod, Mengumpul dan Menganalisis Data atau Maklumat

Murid boleh merekod dan mengumpul data atau maklumat melalui soal selidik, pemerhatian, temu bual dan analisis dokumen (Lampiran 1). Data atau maklumat yang dikumpul hendaklah dianalisis.

Merumus dan Membuat Pelaporan

Murid hendaklah membuat rumusan kepada isu atau tajuk yang dikaji berdasarkan data atau maklumat yang diperolehi. Satu laporan kerja lapangan hendaklah dihasilkan oleh murid dan perlu ditaksir oleh guru.

PANDUAN MELAKSANAKAN KERJA LAPANGAN

Sebelum melaksanakan kerja lapangan beberapa panduan perlu dilaksanakan oleh guru dan murid.

Panduan Guru.

1. Menyediakan surat makluman dan kebenaran pelaksanaan kerja lapangan kepada ibu bapa atau penjaga (Lampiran 2).
2. Menyediakan surat akuan diri murid (Lampiran 3).
3. Menyediakan surat kebenaran berada di kawasan lapangan (jika perlu).
4. Menyediakan borang keaslian kajian (Lampiran 4).
5. Bahagian Kemahiran Geografi hendaklah diajar dahulu oleh guru sebelum kerja lapangan dimulakan.
6. Kerja lapangan dilaksanakan selama 6 minggu secara berterusan.

7. Pengumpulan data dan maklumat boleh dibuat di luar waktu persekolahan.
8. Penulisan kerja lapangan hendaklah dibuat di dalam bilik darjah.
9. Proses menilai hasil kerja murid dilakukan di peringkat perancangan, proses awal dan laporan akhir dengan merujuk kepada kriteria yang disediakan (Jadual 1).
10. Mengadakan taklimat keselamatan semasa menjalankan kerja lapangan.
11. Menentukan tajuk atau isu kajian yang sesuai.
12. Membimbing murid untuk menyediakan borang soal selidik, pemerhatian dan temu bual.

Jadual 1: Kriteria dan Proses Kerja

KRITERIA	PROSES KERJA
Perancangan	<ul style="list-style-type: none"> • Jadual kerja • Pengagihan kerja • Objektif kajian • Penentuan kaedah kajian
Proses awal	Mengumpul maklumat daripada pelbagai sumber dengan menggunakan kaedah yang sesuai
Laporan akhir	<ul style="list-style-type: none"> • Grafik • Tafsiran konsep • Isi utama/huraian/ contoh

Panduan Murid

1. Berbincang dengan guru bagi pemilihan tajuk tugas dan kawasan lapangan.
2. Menyediakan jadual kerja dengan bimbingan guru.
3. Membawa surat kebenaran dan akuan diri semasa menjalankan kerja lapangan.
4. Menjalankan kerja lapangan secara berkumpulan atau individu.
5. Mencari dan mengumpul maklumat kawasan lapangan selepas waktu persekolahan.
6. Menyertakan foto/gambar/rajah/grafik yang berkaitan untuk menyokong hasil kajian di kawasan kajian.
7. Menggunakan pelbagai bahan media bercetak dan elektronik yang sesuai untuk mencari dan mengumpul maklumat.
8. Menghasilkan penulisan yang jelas bagi menunjukkan saling kaitan antara maklumat dengan tajuk kajian secara sistematik.
9. Penulisan perlulah menunjukkan keaslian.
10. Penulisan pelaporan dijalankan di dalam bilik darjah pada waktu pengajaran dan pembelajaran.
11. Petikan dan grafik dari mana-mana bahan rujukan perlu ditulis sumber rujukan dengan format yang betul.
12. Kerja lapangan dilaksanakan selama 6 minggu.
13. Plagiat adalah dilarang.

PENILAIAN KERJA LAPANGAN

Bagi menentukan Tahap Penguasaan murid dalam kerja lapangan, guru boleh merujuk kepada tafsiran seperti Jadual 2 di bawah.

Jadual 2: Tahap Penguasaan Kerja Lapangan.

TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
1	Menyediakan perancangan, proses awal dan laporan akhir yang tidak lengkap.
2	Menyediakan perancangan, proses awal dan laporan akhir yang kurang lengkap.
3	Menyediakan perancangan, proses awal, laporan akhir yang lengkap dan tidak tersusun.

TAHAP PENGUASAAN	TAFSIRAN
4	Menyediakan perancangan, proses awal dan laporan akhir yang lengkap dan tersusun.
5	Menyediakan perancangan, proses awal dan laporan akhir yang lengkap, tepat, tersusun dan realistik.
6	Menyediakan perancangan, proses awal dan laporan akhir yang lengkap, tepat, tersusun dan realistik serta menunjukkan keaslian serta boleh dicontohi.

PENULISAN LAPORAN KERJA LAPANGAN

Penulisan laporan kerja lapangan hendaklah dibuat mengikut kriteria berikut:

1. Kertas bersaiz A4.
2. Format asas penulisan laporan hendaklah mengandungi perkara berikut:
  - (i) Tajuk kajian di muka depan laporan.
  - (ii) Senarai Kandungan (Jadual 3).

Jadual 3: Senarai Kandungan

BIL.	KANDUNGAN	MUKA SURAT
1.	Penghargaan	
2.	Pendahuluan	
3.	Objektif kajian	
4.	Kawasan kajian	
5.	Kaedah kajian	
6.	Hasil kajian	
7.	Rumusan	
8.	Rujukan	

LAMPIRAN 1**Kaedah Pengumpulan Data**

Pengumpulan data atau maklumat kerja lapangan boleh dilaksanakan melalui kaedah seperti berikut:

1. Pemerhatian

- a. Memerhati ciri-ciri fizikal di kawasan kerja lapangan seperti bentuk muka bumi, keadaan cuaca dan tumbuh-tumbuhan semula jadi.
- b. Memerhati ciri-ciri budaya di kawasan kerja lapangan seperti penduduk dan petempatan, pengangkutan dan telekomunikasi, serta sumber semula jadi dan kegiatan ekonomi.
- c. Memerhati kaitan antara ciri-ciri fizikal dan budaya di kawasan kerja lapangan.

Contoh:

- (i) Perkaitan antara bentuk muka bumi dan saliran dengan penduduk dan petempatan.
- (ii) Perkaitan antara cuaca dan iklim dengan isu alam sekitar.

- (iii) Perkaitan antara bentuk muka bumi dengan pengangkutan.
- d. Menyertakan bukti pemerhatian seperti foto, gambar atau lakaran.
- e. Melampirkan catatan pemerhatian yang lengkap.

2. Temu Bual

- a. Menemu bual sampel yang dipilih.
- b. Bilangan sampel sekurang-kurangnya 3 orang.
- c. Guru membimbing murid untuk membina soalan yang berkaitan dengan tajuk kerja lapangan yang dipilih.
- d. Melampirkan borang temu bual yang telah lengkap diisi.

3. Soal Selidik

- a. Soalan bagi soal selidik perlu disediakan terlebih dahulu dengan bimbingan guru.
- b. Jumlah soalan bergantung kepada objektif kajian.
- c. Bilangan sampel tidak kurang daripada 10 orang.
- d. Soalan-soalan hendaklah mempunyai pilihan jawapan yang sesuai.

Contoh:

Tema: Kegiatan Ekonomi

Arahan: Sila bulatkan jawapan.

1. Jenis Pekerjaan:

a) Kerja sendiri

b) Kakitangan kerajaan

c) Swasta

2. Pendapatan sebulan:

a) Kurang RM1000.00

b) RM1001.00 – RM3000.00

c) Lebih RM3001.00

4. Sumber Rujukan

a. Sumber rujukan boleh didapati daripada:

(i) Penyelidikan perpustakaan

(Buku, majalah, jurnal dan sebagainya)

(ii) Pelbagai media elektronik

(iii) Agensi kerajaan

(iv) Agensi swasta

(v) Orang sumber

b. Sumber rujukan yang digunakan hendaklah berkaitan dengan aspek kerja lapangan.

c. Contoh cara menulis rujukan:

(i) Buku

Baerwald, T.j. C Fraser, 2003. *World Geography: Building A Global Perspective*. New York: Dorling Kindersley Limited.

Sham Sani, 1995. *Iklm Mikro*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

(ii) Jurnal

Ibrahim Komoo, Mazlin Mokhtar dan Sarah Aziz. "Pengenalan : Geopark dan Pembangunan Lestari Wilayah". dalam *Akademika*. Bil 80, 2010.

Ahmad Fariz Mohamed, Abdul Samad Hadi, Shaharudin Idrus, Muhammad Rizal Razman, Abdul Hadi Harman Shah. "Pengembalian Sisa Sebagai Sumber Proses Metabolisme Untuk Kelestarian Bandar Malaysia". dalam *Malaysian Journal of Environmental Management*, Bil.12, 2011.

(iii) Ensiklopedia

Tajuk, jilid dan tahun.

(iv) Akhbar

Berita Harian, 4 Mei 2015, halaman 6.

(v) Orang Sumber

Encik Zainal bin Kassim, 55 tahun, No 32, Jalan P11 A5/2, Presint 11, 62300 Putrajaya.

Puan Kamariah binti Abdullah, 52 tahun,
No 43, Jalan Harmoni 2/5, Taman Harmoni,
Bandar Teknologi Kajang,
43500 Semenyih, Selangor.

(vi) Melawat Tempat Kajian

Jabatan Alam Sekitar
Aras 1-4, Podium 2-3,
No 25. Wisma Sumber Asli,
Persiaran Perdana, Presint 4,
62574 Putrajaya.

LAMPIRAN 2

Contoh Surat Makluman Kepada Ibu Bapa/Penjaga

Nama sekolah

Alamat sekolah

Rujukan Kami :

Tarikh :

Kepada,

Ibu/Bapa/Penjaga.

Tuan/Puan,

KERJA LAPANGAN MATA PELAJARAN GEOGRAFI

Dengan hormatnya perkara di atas dirujuk.

2. Semua murid Tingkatan ..... sekolah ini akan terlibat dalam kerja lapangan mata pelajaran Geografi bagi memenuhi syarat yang ditetapkan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia.

3. Hasil kerja lapangan ini merupakan sebahagian daripada pentaksiran sekolah. Bagi tujuan ini, semua murid

akan menjalankan kerja lapangan di luar waktu persekolahan untuk mendapatkan maklumat yang diperlukan.

4. Dimaklumkan juga bahawa kerja lapangan akan dijalankan pada * .....

Sekian, terima kasih.

“BERKHIDMAT UNTUK NEGARA”

Saya yang menurut perintah,

.....

(Nama Pengetua dan Cop Sekolah)

*Tarikh dan masa mengikut ketetapan sekolah.

(Keratan Jawapan)

Saya ..... No. Kad Pengenalan ..... ibu/bapa/penjaga kepada murid bernama ..... Tingkatan ..... membenarkan / tidak membenarkan anak di bawah jagaan saya menjalankan kerja lapangan pada tarikh tersebut.

Tanda tangan .....

Nombor telefon. ....

LAMPIRAN 3

Contoh Surat Akuan Diri Murid

Nama sekolah

Alamat sekolah

Rujukan Kami :

Tarikh :

Kepada sesiapa yang berkenaan.

Tuan/Puan,

KERJA LAPANGAN MATA PELAJARAN GEOGRAFI

Pembawa surat ini .....
No.Kad Pengenalan ..... ialah seorang murid Tingkatan ..... di Sekolah Menengah Kebangsaan ..... Murid ini sedang melaksanakan kerja lapangan KSSM Geografi.

2. Sehubungan dengan itu, pihak kami berbesar hati jika pihak tuan/puan dapat memberi kerjasama kepada murid ini untuk mendapatkan maklumat yang diperlukan.

3. Kerjasama dan bantuan tuan/puan didahului dengan ucapan terima kasih.

Sekian.

“BERKHIDMAT UNTUK NEGARA”

Saya yang menurut perintah,

.....

(Nama Pengetua dan Cop Sekolah)

LAMPIRAN 4

Contoh Surat Perakuan Murid Tentang Keaslian Kajian

Saya memperakui bahawa kajian bertajuk
.....
ini ialah hasil kerja saya sendiri melainkan petikan, grafik, gambar dan rajah yang dinyatakan sumber rujukannya.

Saya dengan ini mengaku bahawa kajian ini adalah asli. Saya ialah satu-satunya penulis kajian ini.

Yang benar,

.....
( )

Disahkan oleh,

.....
( )

Tarikh:

PANEL PENGGUBAL

1. Mohd Faudzan bin Hamzah Bahagian Pembangunan Kurikulum
2. Dr. Kashry bin Ab. Rani Bahagian Pembangunan Kurikulum
3. Mhd Shafiee bin Abd. Ghani Bahagian Pembangunan Kurikulum
4. Norlei binti Ismail Bahagian Pembangunan Kurikulum
5. Muhamad Zuraidi bin Abd Jalal Bahagian Buku Teks
6. Dr. Abd Aziz bin Ismail IPG Kampus Pendidikan Islam, Bangi
7. Mohd Masa'ud bin Marzuki PPD Jasin, Melaka
8. Sallina binti Ujang SMK Agama Dato' Hj. Abu Hassan Hj. Sail, Negeri Sembilan
9. Norsaleha binti Abdul Ghani SMK Agama Johor Bahru, Johor
10. Wan Khairoslina binti Wan Mohd Khairi SMK Bandar Tasik Kesuma, Selangor
11. Zulkifli bin Ahmad SMK Jalan Kota Tinggi, Johor
12. Zulkipli bin Ismail SMK Parit Bunga, Johor
13. Razli bin Raais SMK Permata Jaya, Johor
14. Teh Swee Kee SMK(P) Pudu, Kuala Lumpur

15. Dr. Thanapackiam a/p Periasamy	SMK Seri Pantai, Kuala Lumpur
16. Rosnah binti Samlee	SMK Sinar Bintang, Kuala Lumpur
17. Yong Guat Baby	SMK Taman Desa, Kuala Lumpur
18. Dr. Mazdi bin Marzuki	Universiti Pendidikan Sultan Idris
19. Dr. Mohmadisa bin Hashim	Universiti Pendidikan Sultan Idris
20. Dr. Mohamad Zohir bin Ahmad	Universiti Sains Malaysia

TURUT MENYUMBANG

1. Rohesan bin Mohamad	Lembaga Peperiksaan
2. Rosnah binti Salleh	SMK Alor Akar, Pahang
3. Abdul Rahman bin Suratman	SMK Dato Harun, Selangor
4. Rodzli bin Hashim	SMK Dato' Syed Omar, Kedah
5. Kasman bin Embong	SMK Matang, Terengganu
6. Mohd Khamsuldin bin Abdul Wahab	SMK Penghulu Saat, Johor

7. Boey Mei Li SMK(P) Sri Mutiara, Pulau Pinang
8. Noraini binti Hasbollah SMK Seri Perak, Perak
9. Siti Fatimah binti Abdullah IPG Kampus Raja Melewar, Seremban
10. Prof. Dr. Abdul Rahim bin Mat Nor Universiti Kebangsaan Malaysia
11. Prof. Madya Dr. Kadaruddin bin Aiyub Universiti Kebangsaan Malaysia
12. Prof. Madya Dr. Kadir bin Arifin Universiti Kebangsaan Malaysia
13. Dr. Aziz bin Shafie Universiti Malaya
14. Dr. Mariney binti Yusof Universiti Malaya
15. Dr. Rosmadi bin Fauzi Universiti Malaya
16. Dr. Mohamad Tahir bin Mapa Universiti Malaysia Sabah
17. Dr. Ramzah bin Dambul Universiti Malaysia Sabah
18. Rosta binti Harun Universiti Putra Malaysia
19. YM Tengku Hanidza binti Tengku Ismail Universiti Putra Malaysia
20. Dr. Main bin Rindam Universiti Sains Malaysia
21. Prof. Dr. Abdullah bin Mohd Noor Universiti Tun Abdul Razak

Bahagian Pembangunan Kurikulum
Kementerian Pendidikan Malaysia
Aras 4-8 Blok E9, Kompleks Kerajaan Parcel E,
62604 Putrajaya,
Tel: 03-8884 2000 Fax: 03-8888 9917
<http://www.moe.gov.my/bpk>